

Prehistòria i Història Antiga

Codi: 100013

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Laura Mameli Iriarte

Correu electrònic: Laura.Mameli@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Isaias Arrayas Morales

Prerequisits

Tot i que no existeixen prerequisits específics per aquesta assignatura, és recomanable per l'alumnat repassar els coneixements sobre la matèria que ha assolit al llarg de la seva carrera acadèmica.

Qualsevol altra assignatura relacionada directa o indirectament amb el temari a desenvolupar pot servir a l'alumnat per obtenir un grau excel·lent de comprensió i aprenentatge.

Objectius

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer i comprendre les realitats històriques de la Prehistòria i l'Antiguitat, abordant l'anàlisi de les seves característiques bàsiques en matèria social, econòmica i cultural. Per aconseguir-ho, serà important que l'alumnat es familiaritzi amb les fonts directes disponibles (registre arqueològic i documental) i amb els mètodes de recerca que defineixen l'estudi prehistòric i del món antic. Alhora, aquests mètodes hauran de posar-se en relació directa amb les interpretacions històriques que al llarg del temps s'han produït a dins la historiografia, i les relacions d'aquestes explicacions amb el context cultural de cada època.

S'ha de tenir en compte, però, que els continguts docents agrupats sota l'epígraf genèric de Prehistòria i Història Antiga no es poden considerar com un temari de caràcter hermètic. Els avanços constants en totes dues disciplines posen de manifest una evolució constant, que canvia, com també ho fan les teories interpretatives d'alguns fenòmens històrics o l'aplicació de certes tècniques arqueològiques. Així, doncs, cal partir del fet que el coneixement sobre la Prehistòria o sobre l'Antiguitat està en construcció constant, i l'alumnat ha de percebre, doncs, la seva formació com un compendi de coneixements pràctics, no tancats, que li puguin permetre entendre els avanços i el context de les noves interpretacions dels processos socio-històrics.

Malgrat aquesta naturalesa, però, tant la Prehistòria com la Història Antiga tenen un destacat corpus d'interpretacions que configuren l'explicació del món del qual venim tal i com el coneixem. Cal, doncs, partir

d'aquestes interpretacions per tal que l'alumnat pugui conèixer quines han estat les fites principals d'aquestes disciplines a l'hora d'explicar el seu àmbit d'estudi, i si s'escau, ajudar l'alumnat a posar totes aquestes interpretacions en dubte.

D'aquesta forma, l'objectiu prioritari és el de formar persones amb esperit crític, que tinguin el coneixement bàsic, però sobre tot, que coneguin tant la metodologia com les principals obres i teories de referència per tal que puguin ser objecte d'anàlisi, reflexió i fins i tot, puguin ser posades en dubte, raonadament i amb arguments, per part dels futurs graduats.

Competències

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
3. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
4. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
7. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
8. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
9. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
11. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

BLOC 1. - Les mirades sobre la prehistòria i el món antic. Com els processos històrics han influït en els estudis sobre el passat prehistòric i antic

BLOC 2.- Mètodes per la recerca prehistòrica i del món antic

BLOC 3.- L'aparició de les institucions polítiques. Els orígens dels estats antics: Mesopotàmia i Egipte

BLOC 4.- Sorgiment de les institucions polítiques representatives: la *pólis*

BLOC 5.- Apogeu i decadència de les institucions representatives: la República i l'Imperi a Roma

BLOC 6.- Arqueologia dels orígens: que ens fa humans? Tecnologia i humanització

BLOC 7.- La humanitat moderna. Simbolisme i colonització

BLOC 8.- La complexitat social: la fi del món caçador-recol·lector i l'origen de la domesticació de plantes i animals

Metodologia

Es tracta d'una assignatura principalment teòrica, les sessions consistiran en la presentació del temari combinada amb la lectura i comentari a classe d'articles, capítols de monografies, visites a museus i d'altres activitats pràctiques a l'aula.

Les explicacions de les diferents sessions aniran acompanyades de material docent que l'estudiant podrà trobar en el Campus Virtual de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistral	40	1,6	1
Seminari	5	0,2	1, 3, 8
Sessions Pràctiques	5	0,2	5, 10
Tipus: Supervisades			
Tutoria	15	0,6	5
Tipus: Autònomes			
Comentaris, Treballs i Lectures avaluables	80	3,2	2, 3, 4, 5, 7, 9, 10

Avaluació

L'avaluació serà continuada (AC).

Per l'avaluació de l'assignatura es tindrà en compte:

- La presentació per escrit dels resultats de les pràctiques d'AC: es plantejaran 3 activitats (20%, 25 %, 25 %)
- Exàmens final (30 %): es té previst una prova escrita (4 preguntes a escollir 2, una de cada part de l'assignatura).

Es valorarà tant la continuïtat en la qualitat de la feina feta, com la excel·lència i la millora progressiva.

Aquell alumne que no hagi estat avaluat de, com a mínim, un 30% de les activitats avaluables que s'aniran realitzant durant el curs constarà com a No Avaluable i no es podrà presentar a la prova final de l'assignatura.

Al final de la avaluació ordinària, els alumnes que no hagin superat l'assignatura tindran l'opció de recuperar-la mitjançant un examen que contempli la totalitat del temari de l'assignatura. Els tractament d'eventuals casos particulars haurà de ser discutit directament amb els docents.

Nota 1: Plagi. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Nota 2: Canvis durant l'any. En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites parcials i/o finals	30%	2	0,08	2, 9
Resultats de treballs pràctics i seminaris; avaluació contínua.	70%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Agustí, Jordi; Anton, Mauricio 2011: *La gran migración. La evolución humana más allá de África*: Crítica

Alvar, Jaime et alii 1992: *Historia Antigua*, Madrid: Historia 16.

Arsuaga, José Luis; Martínez, Ignacio 2001: *La especie elegida: La larga marcha de la evolución humana*: Destino

Aurenche, Olivier; Kozłowski, Stefan Karol 2003: *El Origen del neolítico en el Próximo Oriente: el paraíso perdido*: Ariel

Binford, Lewis R. 1983: *En busca del pasado. Descifrando el registro arqueológico*.

Bravo, Gonzalo 1998: *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*, Madrid: Alianza.

Cotterell, Arthur (ed.) 1984: *Historia de las civilizaciones antiguas* (2 vols.), Barcelona: Crítica.

De la Villa, Jesús (ed.) 2004: *Mujeres de la Antigüedad*, Madrid: Alianza.

Ehrenberg Margaret, 1989: *Women in Prehistory*: University of Oklahoma Press.

Gómez Espelosín, Francisco Javier 2001: *Historia de Grecia antigua*, Madrid: Akal.

González Wagner, Carlos 1993: *El Próximo Oriente Antiguo*, Madrid: Síntesis.

Harding, Anthony. 2003. *Las sociedades europeas de la Edad del Bronce*, Barcelona: Ariel

Kuhrt, A. 2017: *El oriente Próximo en la Antigüedad* (2 vols.) Barcelona: Crítica.

Liverani, Mario 2006: *Uruk: la primera Ciudad*, Barcelona: Bellaterra.

López Barja, Pedro 2004: *Historia de Roma*, Madrid: Akal.

Nicolet, Claude 1982: *Roma y la conquista del mundo Mediterráneo*, Barcelona: Labor.

Padró, Josep 2001: *Historia del Egipto faraónico*, Madrid: Alianza.

Reincholf, Joseph, 2009: *La invención de la agricultura*: Crítica

Tattersall, Ian 2015. *El mundo desde sus inicios hasta 4000 a.C.*: Fondo de Cultura Económica